C/2024/6825

29.11.2024

RECOMANDAREA CONSILIULUI

din 21 octombrie 2024

privind politicile economice, bugetare, de ocupare a forței de muncă și structurale ale Maltei

(C/2024/6825)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului ([1]), în special articolul 3 alineatul (3),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

(1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului ([2]), care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență (denumit în continuare „mecanismul"), a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. Mecanismul oferă statelor membre sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de Uniune. În concordanță cu prioritățile semestrului european pentru coordonarea politicilor economice, mecanismul ajută la realizarea redresării economice și sociale și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, în special reforme și investiții pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală și pentru a face mai reziliente economiile statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung, la îmbunătățirea coeziunii teritoriale în cadrul Uniunii și la sprijinirea continuării punerii în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale.

(2) Regulamentul (UE) 2023/435 al Parlamentului European și al Consiliului ([3]) (denumit în continuare „Regulamentul REPowerEU"), care a fost adoptat la 27 februarie 2023, vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia. Aceasta va contribui la realizarea securității energetice și la diversificarea aprovizionării Uniunii cu energie, sporind, în același timp, gradul de utilizare a surselor regenerabile de energie, capacitățile de stocare a energiei și eficiența energetică. Malta a adăugat un nou capitol privind REPowerEU în planul său național de redresare și reziliență pentru a finanța reforme și investiții esențiale care vor contribui la atingerea obiectivelor REPowerEU.

(3) La 16 martie 2023, Comisia a publicat o comunicare intitulată „Competitivitatea pe termen lung a UE: perspectiva după 2030", pentru a fundamenta deciziile în materie de politică și pentru a crea condițiile-cadru pentru stimularea creșterii. Comunicarea abordează competitivitatea din perspectiva a nouă factori determinanți care se susțin reciproc. Printre respectivii factori determinanți, accesul la capitalul privat, cercetarea și inovarea, educația și competențele, precum și o piață unică funcțională apar ca priorități de politică esențiale în materie de reforme și investiții în vederea abordării provocărilor actuale în materie de productivitate, precum și în vederea consolidării competitivității pe termen lung a Uniunii și a statelor sale membre. La 14 februarie 2024, Comisia a publicat o comunicare intitulată „Raportul anual pentru 2024 privind piața unică și competitivitatea". Respectiva comunicare detaliază punctele forte și provocările în materie de competitivitate cu care se confruntă piața unică europeană, urmărind evoluțiile anuale în funcție de cei nouă factori determinanți ai competitivității care au fost identificați.

([1]) JO L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

([2]) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([3]) Regulamentul (UE) 2023/435 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 februarie 2023 de modificare a Regulamentului (UE) 2021/241 în ceea ce privește capitolele privind REPowerEU din planurile de redresare și reziliență și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013, (UE) 2021/1060 și (UE) 2021/1755 și a Directivei 2003/87/CE (JO L 63, 28.2.2023, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

(4) La 21 noiembrie 2023, Comisia a adoptat Analiza anuală a creșterii durabile pentru 2024, care marchează începutul semestrului european din 2024. La 22 martie 2024, Consiliul European și-a declarat susținerea pentru prioritățile Analizei anuale a creșterii durabile pentru 2024, care sunt axate pe cele patru dimensiuni ale durabilității competitive. Totodată, la 21 noiembrie 2023, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ([4]), Raportul privind mecanismul de alertă 2024, în care nu a identificat Malta ca fiind unul dintre statele membre care pot fi afectate sau pot fi expuse riscului de a fi afectate de dezechilibre și pentru care va fi necesar un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat și un aviz privind proiectul de plan bugetar pentru 2024 al Maltei. Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro și o propunere de raport comun pentru 2024 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor pentru politicile de ocupare a forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ([5]) (denumită în continuare „Recomandarea pentru 2024 privind zona euro") la 12 aprilie 2024 și Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 11 martie 2024.

(5) La 30 aprilie 2024, a intrat în vigoare noul cadru de guvernanță economică al Uniunii. Cadrul include noul Regulament (UE) 2024/1263 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală, Regulamentul (CE) nr. 1467/97 al Consiliului ([6]) privind accelerarea și clarificarea aplicării procedurii de deficit excesiv, astfel cum a fost modificat, și Directiva 2011/85/UE a Consiliului ([7]) privind cerințele referitoare la cadrele bugetare ale statelor membre, astfel cum a fost modificată. Obiectivele noului cadru de guvernanță economică sunt promovarea unor finanțe publice solide și sustenabile, a unei creșteri durabile și favorabile incluziunii și a rezilienței prin intermediul reformelor și al investițiilor, precum și prevenirea deficitelor publice excesive. Noul cadru de guvernanță economică promovează, de asemenea, asumarea responsabilității la nivel național și pune un accent mai puternic pe obiectivele pe termen mediu, în combinație cu o aplicare a legii mai eficace și mai coerentă. Fiecare stat membru trebuie să prezinte Consiliului și Comisiei un plan bugetar-structural național pe termen mediu. Un plan bugetar-structural național pe termen mediu conține angajamentele unui stat membru în domeniile bugetului, reformelor și investițiilor și acoperă o perioadă de planificare de patru sau cinci ani, în funcție de durata normală a legislaturii naționale. Traiectoria cheltuielilor nete ([8]) care este indicată în planurile bugetar-structurale naționale pe termen mediu trebuie să respecte cerințele prevăzute în Regulamentul (UE) 2024/1263, inclusiv cerințele referitoare la plasarea sau menținerea datoriei publice pe o traiectorie descendentă plauzibilă până la sfârșitul perioadei de ajustare sau la menținerea acesteia la niveluri prudente, sub 60 % din produsul intern brut (PIB), și la aducerea și/sau menținerea deficitului public sub valoarea de referință din tratat de 3 % din PIB pe termen mediu. În cazul în care un stat membru se angajează să realizeze un set relevant de reforme și investiții în conformitate cu criteriile stabilite în Regulamentul (UE) 2024/1263, perioada de ajustare poate fi prelungită cu până la trei ani. Pentru a sprijini elaborarea planurilor bugetar-structurale naționale pe termen mediu respective, la 21 iunie 2024, Comisia a publicat orientări cu privire la informațiile care trebuie să fie furnizate de statele membre în planurile lor bugetar-structurale naționale pe termen mediu și în rapoartele lor anuale privind progresele înregistrate. În conformitate cu articolele 5 și 36 din Regulamentul (UE) 2024/1263, Comisia le-a transmis statelor membre traiectoriile de referință și informații tehnice, după caz. Statele membre trebuie să prezinte planurile lor bugetar-structurale naționale pe termen mediu până la 20 septembrie 2024, cu excepția cazului în care statul membru în cauză și Comisia convin să prelungească termenul cu o perioadă de timp rezonabilă. În conformitate cu cadrele lor juridice naționale, statele membre pot dezbate proiectele lor de planuri pe termen mediu cu parlamentele lor naționale, pot solicita instituțiilor fiscal-bugetare independente să emită un aviz și pot desfășura o consultare a partenerilor sociali și a altor părți interesate de la nivel național.

(6) În 2024, semestrul european continuă să evolueze în paralel cu punerea în aplicare a mecanismului. Implementarea integrală a planurilor de redresare și reziliență rămâne esențială pentru îndeplinirea priorităților de politică din cadrul semestrului european, întrucât planurile respective contribuie la abordarea eficace a tuturor provocărilor care au fost identificate în cadrul recomandărilor relevante specifice fiecărei țări și emise în ultimii ani sau la abordarea eficace a unui subset semnificativ al provocărilor respective. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019, 2020, 2022 și 2023 rămân la fel de relevante pentru planurile de redresare și reziliență care au fost revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241.

([4]) Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, p. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj).

([5]) Recomandarea Consiliului din 12 aprilie 2024 privind politica economică a zonei euro (JO C, C/2024/2807, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

([6]) Regulamentul (CE) nr. 1467/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind accelerarea și clarificarea aplicării procedurii de deficit excesiv (JO L 209, 2.8.1997, p. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj).

([7]) Directiva 2011/85/UE a Consiliului din 8 noiembrie 2011 privind cerințele referitoare la cadrele bugetare ale statelor membre (JO L 306, 23.11.2011, p. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([8]) Cheltuielile nete astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 2 din Regulamentul (UE) 2024/1263: „cheltuieli nete" înseamnă cheltuielile publice, excluzând (i) cheltuielile cu dobânzile, (ii) măsurile discreționare privind veniturile, (iii) cheltuielile aferente programelor Uniunii care sunt acoperite integral de venituri din fondurile Uniunii, (iv) cheltuielile naționale cu cofinanțarea programelor finanțate de Uniune, (v) elementele ciclice ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj și (vi) măsurile cu caracter excepțional, precum și alte măsuri temporare.

(7) La 13 iulie 2021, Malta a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/241, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul menționat. La 5 octombrie 2021, Consiliul a adoptat Decizia de punere în aplicare de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Maltei ([9]), care a fost modificată la 14 iulie 2023 în temeiul articolului 18 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241, pentru a actualiza contribuția financiară maximă aferentă sprijinului financiar nerambursabil, precum și pentru a include capitolul privind REPowerEU ([10]). Plata tranșelor este condiționată de adoptarea, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, a unei decizii a Comisiei care să confirme faptul că Malta a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Atingerea în mod satisfăcător a acestor jaloane și ținte implică faptul că nu s-au înregistrat regrese privind jaloanele și țintele anterioare care fuseseră deja atinse.

(8) La 15 aprilie 2024, Malta și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2024, în concordanță cu articolul 4 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului ([11]). În conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241, Programul național de reformă pentru 2024 reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Malta cu privire la progresele înregistrate în implementarea planului său de redresare și reziliență.

(9) La 19 iunie 2024, Comisia a publicat raportul de țară din 2024 pentru Malta. În acest raport, Comisia a evaluat progresele realizate de Malta în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări care au fost adoptate de Consiliu în perioada 2019-2023 și a făcut bilanțul implementării de către Malta a planului său de redresare și reziliență. Pe baza respectivei analize, în raportul de țară au fost identificate anumite deficiențe legate de provocările care nu sunt abordate sau sunt abordate doar parțial în planul de redresare și reziliență, precum și provocări noi și emergente. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Malta în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.

(10) În conformitate cu datele validate de Eurostat, deficitul public al Maltei a scăzut de la 5,5 % din PIB în 2022 la 4,9 % în 2023, în timp ce datoria publică a scăzut de la 51,6 % din PIB la sfârșitul anului 2022 la 50,4 % la sfârșitul anului 2023. Astfel cum s-a anunțat în Comunicarea Comisiei din 8 martie 2023 intitulată „Orientări de politică bugetară pentru 2024”, Comisia face primul pas către deschiderea unor proceduri aplicabile deficitelor excesive bazate pe deficit, potrivit datelor privind rezultatul bugetar pentru 2023, în concordanță cu dispozițiile legale existente. La 19 iunie 2024, Comisia a emis un raport în temeiul articolului 126 alineatul (3) din tratat. Raportul respectiv a evaluat situația bugetară a Maltei, întrucât deficitul său public din 2023 a depășit valoarea de referință de 3 % din PIB prevăzută în tratat. Raportul a concluzionat că, având în vedere respectiva evaluare și după luarea în considerare a avizului Comitetului economic și financiar formulat în temeiul articolului 126 alineatul (4) din tratat, Comisia intenționează să propună, în luna iulie 2024, deschiderea unei proceduri aplicabile deficitelor excesive pentru Malta, propunând Consiliului să adopte o decizie în temeiul articolului 126 alineatul (6) din tratat de stabilire a existenței unei situații de deficit excesiv în Malta.

(11) La 12 iulie 2022, Consiliul a recomandat ([12]) Maltei să întreprindă acțiuni pentru a asigura, în 2023, o concordanță între creșterea cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național și o orientare în ansamblu neutră a politicilor fiscal-bugetare ([13]), ținând seama de menținerea sprijinului temporar și specific acordat gospodăriilor și întreprinderilor cele mai vulnerabile la creșterile abrupte ale prețurilor la energie, precum și persoanelor care fug din Ucraina. S-a recomandat ca Malta să fie pregătită să ajusteze cheltuielile curente în funcție de evoluția situației. De asemenea, Maltei i s-a recomandat să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală, precum și pentru securitatea energetică, ținând seama de inițiativa REPowerEU, inclusiv prin utilizarea mecanismului și a altor fonduri ale Uniunii. Potrivit estimărilor Comisiei, orientarea fiscal-bugetară ([14]) a fost contracționistă în 2023, cu 0,6 % din PIB, în contextul unei inflații ridicate. În 2023, creșterea cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național (fără măsurile discreționare privind veniturile) a avut o contribuție contracționistă de 1,6 % din PIB la orientarea fiscal-bugetară. Aceasta include creșterea cu mai puțin de 0,1 % din PIB a costului măsurilor de sprijin de

([9]) ST 11941/21 INIT; ST 11941/21 ADD 1.

([10]) Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 14 iulie 2023 de modificare a Deciziei de punere în aplicare a Consiliului din 5 octombrie 2021 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Maltei (ST 11202/23 INIT; ST 11202/23 ADD 1).

([11]) Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice (JO L 209, 2.8.1997, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1466/oj).

([12]) Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022 privind Programul național de reformă al Maltei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Maltei pentru 2022 (JO C 334, 1.9.2022, p. 146).

([13]) Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, creșterea potențială a producției pe termen mediu a Maltei în 2023, care este utilizată pentru a măsura orientarea fiscal-bugetară, este estimată la 11,2 % în termeni nominali, întemeindu-se pe rata medie de creștere potențială reală pe 10 ani și pe deflatorul PIB din 2023.

([14]) Orientarea fiscal-bugetară este definită ca o măsură a variației anuale a poziției bugetare subiacente a administrației publice. Scopul său este de a evalua impulsul economic generat de politicile fiscalbugetare, atât cele finanțate la nivel național, cât și cele finanțate de la bugetul Uniunii. Orientarea fiscal-bugetară este măsurată ca diferența dintre (i) creșterea potențială pe termen mediu și (ii) variația cheltuielilor primare, fără măsurile discreționare privind veniturile (și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19) și incluzând cheltuielile finanțate printr-un sprijin nerambursabil (granturi) din mecanism și din alte fonduri ale Uniunii.

urgență specifice pentru gospodăriile și întreprinderile cele mai vulnerabile la creșterile abrupte ale prețurilor la energie. Creșterea cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național în 2023 a fost în concordanță cu Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022. Cheltuielile finanțate prin granturi în cadrul mecanismului și prin alte fonduri ale Uniunii s-au ridicat la 0,9 % din PIB în 2023. Investițiile finanțate la nivel național s-au ridicat la 2,6 % din PIB în 2023, reprezentând o creștere cu 0,1 puncte procentuale în comparație cu 2022. Malta a finanțat investiții suplimentare din mecanism și din alte fonduri ale Uniunii. Malta a finanțat investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală, precum și pentru securitatea energetică, în special pentru renovarea clădirilor private și publice, cum ar fi spitalele și școlile, pentru electrificarea sectorului transporturilor și pentru proiectele legate de digitalizarea administrației publice și a sectorului privat. Aceste investiții publice sunt finanțate parțial din mecanism și din alte fonduri ale Uniunii.

(12) În previziunile Comisiei din primăvara anului 2024 se estimează că PIB-ul real va crește cu 4,6 % în 2024 și cu 4,3 % în 2025 și că inflația măsurată cu ajutorul indicelui armonizat al prețurilor de consum (IAPC) se va situa la 2,8 % în 2024 și la 2,3 % în 2025.

(13) În previziunile Comisiei din primăvara anului 2024 se estimează un deficit public de 4,3 % din PIB pentru 2024 și, în același timp, o creștere a ponderii datoriei publice în PIB la 52,0 % până la sfârșitul anului 2024. Scăderea deficitului în 2024 reflectă în principal creșterea limitată a consumului intermediar și a masei salariale, precum și eliminarea treptată a costurilor legate de restructurarea companiei aeriene naționale. Potrivit estimărilor Comisiei, se preconizează că orientarea fiscal-bugetară va fi contracționistă, cu 1,3 % din PIB în 2024.

(14) Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, în 2024 se preconizează finanțarea prin sprijin nerambursabil (denumit în continuare „granturi”), acordat în cadrul mecanismului, a unor cheltuieli reprezentând 0,4 % din PIB, comparativ cu 0,2 % din PIB în 2023. Cheltuielile finanțate din granturi acordate în cadrul mecanismului vor permite investiții de înaltă calitate și reforme care vor stimula productivitatea, fără a avea un impact direct asupra soldului bugetului public sau a datoriei publice a Maltei.

(15) La 14 iulie 2023, Consiliul a recomandat ([15]) Maltei să asigure o politică fiscal-bugetară prudentă, în special prin limitarea, în 2024, la maximum 5,9 % a creșterii nominale a cheltuielilor primare nete ([16]) finanțate la nivel național. În momentul execuției bugetelor pentru 2023 și al pregătirii proiectelor de planuri bugetare pentru 2024, statele membre au fost invitate să țină seama de faptul că Comisia va propune Consiliului deschiderea unor proceduri aplicabile deficitelor excesive bazate pe deficit, pe baza datelor privind rezultatul bugetar pentru 2023. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, se preconizează că în 2024 cheltuielile primare nete finanțate la nivel național ale Maltei vor crește cu 5,5 %, situându-se sub rata maximă de creștere recomandată. Cu toate acestea, cheltuielile primare nete în 2023 au fost mai mari (cu 0,8 % din PIB) decât se preconizase la momentul Recomandării Consiliului din 14 iulie 2023. În cazul în care nivelul cheltuielilor primare nete din 2023 ar fi fost același cu cel preconizat la momentul Recomandării Consiliului din 14 iulie 2023, rata de creștere rezultată a cheltuielilor primare nete în 2024 ar fi fost cu 0,7 % din PIB mai mare decât rata de creștere recomandată. Prin urmare, potrivit Comisiei, odată ce se ține seama de efectul de bază generat de faptul că în 2023 cheltuielile nete au fost mai mari decât se preconizase, cheltuielile primare nete finanțate la nivel național sunt evaluate ca afectate de riscul de a nu fi pe deplin în concordanță cu recomandarea.

(16) În plus, Consiliul a recomandat Maltei să întreprindă acțiuni de eliminare treptată a măsurilor existente de sprijin de urgență în domeniul energiei, utilizând economiile aferente pentru a reduce deficitul public, cât mai curând posibil în 2023 și 2024. Consiliul a recomandat, de asemenea, ca, în cazul în care noi creșteri ale prețului energiei ar face necesară adoptarea de noi măsuri de sprijin sau menținerea celor existente, Malta să se asigure că astfel de măsuri de sprijin sunt concepute astfel încât să protejeze gospodăriile și întreprinderile vulnerabile, să fie fezabile din punct de vedere bugetar și să incite în continuare la economisirea energiei. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, costul bugetar net ([17]) al măsurilor de sprijin de urgență în domeniul energiei este estimat la 1,7 % din PIB în 2023 și este previzionat la 2,0 % în 2024 și la 1,0 % în 2025. În special, se presupune că reducerile impozitelor indirecte pe consumul de energie și subvențiile pentru producția de energie pentru a compensa creșterea prețurilor energiei electrice importate și emisiilor de carbon vor rămâne în vigoare în 2024 și 2025 ([18]). Deși se recunosc provocările cu care se confruntă Malta din cauza dependenței ridicate de importurile de energie și a expunerii la șocuri externe amplificate de dimensiunea redusă a economiei, nu se preconizează o eliminare cât mai rapidă, în 2023 și în 2024, a măsurilor de sprijin de urgență în domeniul energiei. Există riscul ca acest lucru să nu fie în concordanță cu recomandările Consiliului. În consecință, nu există economii aferente care să fie utilizate pentru reducerea deficitului public, astfel cum a recomandat Consiliul. Costul bugetar al măsurilor de sprijin de urgență care vizează protejarea gospodăriilor și a întreprinderilor vulnerabile este estimat la 0,2 % din PIB în 2024

([15]) Recomandarea Consiliului din 14 iulie 2023 privind Programul național de reformă al Maltei pentru 2023 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Maltei pentru 2023 (JO C 312, 1.9.2023, p. 167).

([16]) Cheltuielile primare nete sunt definite ca fiind cheltuielile finanțate la nivel național, excluzând (i) măsurile discreționare privind veniturile, (ii) cheltuielile cu dobânzile, (iii) cheltuielile ciclice cu șomajul și (iv) măsurile cu caracter excepțional, precum și alte măsuri temporare.

([17]) Această cifră reprezintă nivelul costului bugetar anual al măsurilor respective și include veniturile și cheltuielile și, după caz, exclude veniturile provenite din impozitele pe profiturile excepționale aplicate furnizorilor de energie.

([18]) În previziunile Comisiei din primăvara anului 2024, se presupune, în principiu, că măsurile care, potrivit Maltei, rămân în vigoare până la sfârșitul anului 2024 vor avea un impact bugetar și în 2025.

(comparat cu 0,1 % în 2023), din care 0,2 % din PIB este prevăzut pentru menținerea semnalului de preț pentru reducerea cererii de energie și creșterea eficienței energetice (comparat cu 0,1 % în 2023).

(17) În plus, Consiliul a recomandat, de asemenea, Maltei să mențină investițiile publice finanțate la nivel național și să asigure absorbția eficace a granturilor acordate în cadrul mecanismului și a altor fonduri ale Uniunii, în special pentru a promova tranziția verde și cea digitală. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, se preconizează că investițiile publice finanțate la nivel național vor crește de la 2,6 % din PIB în 2023 la 2,8 % din PIB în 2024. Acest lucru este în concordanță cu recomandările Consiliului. Totodată, se preconizează că cheltuielile publice finanțate din venituri obținute din fonduri ale Uniunii, inclusiv din granturile acordate în cadrul mecanismului, vor rămâne stabile la 0,9 % din PIB în 2024.

(18) Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data la care s-au formulat previziunile și în ipoteza menținerii politicilor actuale, conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, deficitul public ar urma să ajungă la 3,9 % din PIB în 2025. Scăderea deficitului în 2025 reflectă în principal scăderea preconizată a costului măsurilor de sprijin în domeniul energiei. Se preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va crește la 52,6 % până la sfârșitul anului 2025.

(19) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 și cu criteriul 2.2 din anexa V la regulamentul respectiv, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc și care urmează să fie puse în aplicare până în 2026. Se preconizează că respectivele reforme și investiții vor contribui la abordarea eficace a tuturor provocărilor identificate în recomandările relevante specifice fiecărei țări sau a unui subset semnificativ al provocărilor respective. În acest interval scurt de timp, este esențial să se continue cu rapiditate implementarea efectivă a planului de redresare și reziliență, inclusiv a capitolului privind REPowerEU, pentru a stimula competitivitatea pe termen lung a Maltei prin tranziția verde și tranziția digitală, asigurându-se în același timp echitatea socială. Pentru a-și îndeplini angajamentele din planul de redresare și reziliență până în august 2026, este esențial ca Malta să continue punerea în aplicare a reformelor și a investițiilor. Implicarea sistematică a autorităților locale și regionale, a partenerilor sociali, a societății civile și a altor părți interesate relevante rămâne esențială pentru a asigura asumarea pe scară largă pentru implementarea cu succes a planului de redresare și reziliență.

(20) În cadrul evaluării la jumătatea perioadei a fondurilor politicii de coeziune, în conformitate cu articolul 18 din Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului ([19]), Malta trebuie să revizuiască fiecare program sprijinit prin Fondul european de dezvoltare regională (FEDR), Fondul social european Plus (FSE+), Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă (FTJ) până în martie 2025, ținând seama, printre altele, de provocările identificate în recomandările specifice adresate țării în 2024 și de Planul național privind energia și clima. Respectiva revizuire stă la baza alocării definitive a fondurilor Uniunii incluse în fiecare program. Malta a înregistrat progrese în ceea ce privește punerea în aplicare a programelor politicii de coeziune și a Pilonului european al drepturilor sociale, dar se confruntă în continuare cu unele provocări. Este esențial să se accelereze punerea în aplicare a programelor politicii de coeziune. Prioritățile convenite în cadrul programelor sunt în continuare relevante. Investițiile în eficiența energetică și în energia din surse regenerabile sunt esențiale pentru realizarea de economii de energie, pentru consolidarea durabilității în sectorul energetic și pentru reducerea dependenței Maltei de sursele internaționale de energie. Este important să se continue investițiile în soluții multimodale durabile și în mobilitatea activă, pentru a se reduce congestionarea traficului și emisiile generate de transportul rutier. Sunt necesare în continuare eforturi pentru a asigura sustenabilitatea gestionării apei și a apelor uzate. În plus, practicile economiei circulare, inclusiv maximizarea potențialului de reciclare, sunt necesare pentru a reduce depozitarea deșeurilor și pentru a îndeplini obiectivele de reciclare. În plus, trebuie promovată învățarea în rândul adulților pentru a spori nivelul de calificare al populației și pentru a reduce deficitul de forță de muncă. Ar trebui să se promoveze în continuare integrarea socială și pe piața muncii a grupurilor vulnerabile, punându-se accentul pe resortisanții țărilor terțe și pe persoanele cu handicap, precum și pe egalitatea de gen. Malta ar putea, de asemenea, să utilizeze platforma „Tehnologii strategice pentru Europa," instituită prin Regulamentul (UE) 2024/795 al Parlamentului European și al Consiliului ([20]), pentru a sprijini autonomia strategică a Uniunii și competitivitatea și durabilitatea industriei.

([19]) Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

([20]) Regulamentul (UE) 2024/795 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 februarie 2024 de instituire a platformei „Tehnologii strategice pentru Europa" (STEP) și de modificare a Directivei 2003/87/CE și a Regulamentelor (UE) 2021/1058, (UE) 2021/1056, (UE) 2021/1057, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) 2021/1060, (UE) 2021/523, (UE) 2021/695, (UE) 2021/697 și (UE) 2021/241 (JO L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

(21) Pe lângă provocările economice și sociale abordate de planul de redresare și reziliență și de alte fonduri ale Uniunii, Malta se confruntă cu o serie de provocări suplimentare legate de caracteristicile sistemului fiscal care facilitează planificarea fiscală agresivă, de educație și competențe, de energia din surse regenerabile și de transport.

(22) Combaterea planificării fiscale agresive rămâne esențială pentru îmbunătățirea eficienței și a echității sistemelor fiscale. Având în vedere efectele de propagare ale strategiilor de planificare fiscală agresivă între statele membre, este esențială o acțiune coordonată de completare a legislației Uniunii prin politici naționale ale tuturor statelor membre. Malta a luat măsuri pentru a combate practicile de planificare fiscală agresivă punând în aplicare inițiative internaționale și europene convenite anterior și s-a angajat în continuare să abordeze această problemă în planul său de redresare și reziliență. Ca parte a programului de reformare a planului, guvernul maltez a adoptat o nouă lege care introduce norme privind prețurile de transfer, aplicabilă din ianuarie 2024. Scopul acestei legi este de a preveni posibilitățile de transfer al profiturilor întreprinderilor. Malta a comandat, de asemenea, un studiu independent privind plățile efectuate în străinătate și cele interne (și anume, între rezidenții Uniunii și rezidenții din afara Uniunii), în urma căruia se vor adopta acte legislative. Cu toate acestea, până la aplicarea de către Malta a impozitelor reținute la sursă pe plățile de dobânzi, dividende și redevențe efectuate de societățile cu sediul în Malta în jurisdicții cu impozite zero și cu impozite reduse (prin aceasta se înțelege orice jurisdicție cu o rată oficială a impozitului pe profit mai mică de 9 %, cea mai scăzută rată oficială a impozitului pe profit din Uniune) sau măsuri de protecție echivalente – pentru a se asigura că firmele nu își pot transfera profiturile neimpozitate către țări din afara Uniunii, riscul de dublă neimpozitare a acestor profituri rămâne ridicat. În plus, tratamentul acordat societăților rezidente care nu sunt domiciliate în Malta prezintă în continuare un risc de dublă neimpozitare atât pentru societăți, cât și pentru persoane fizice. Problema va fi abordată doar parțial prin respectarea Directivei (UE) 2022/2523 a Consiliului ([21]), care se va aplica numai întreprinderilor mari doar după ce va fi pusă în aplicare de Malta.

(23) Deficitul de forță de muncă calificată și neconcordanța între cererea și oferta de competențe reprezintă un obstacol în calea creșterii economice viitoare, a competitivității și a dublei tranziții. În primul trimestru al anului 2024, deficitul de forță de muncă a fost raportat ca factor de limitare a producției în Malta, deficitele raportate fiind de aproximativ două ori mai frecvente decât media Uniunii în sectorul serviciilor și al industriei. Mai mult de două din trei societăți au raportat locuri de muncă vacante greu de ocupat pentru posturi care necesită competențe de specialitate în sectorul tehnologiei informației și comunicațiilor. Cele mai recente rezultate ale Programului OCDE pentru evaluarea internațională a elevilor (PISA) arată că Malta are unele dintre cele mai mari slabe rezultate din Uniune, ceea ce reprezintă o provocare serioasă pentru dezvoltarea ulterioară a competențelor. În Malta, aproximativ unul din trei elevi în vârstă de 15 ani are rezultate slabe la matematică, citit și științe, indiferent de categoria socioeconomică din care provin. Penuria de cadre didactice a fost rezolvată parțial prin angajarea de profesori suplinitori, cu un nivel de calificare diferit sau mai scăzut decât cel cerut cadrelor didactice pe deplin calificate. Părăsirea timpurie a școlii este în scădere, dar rămâne peste media Uniunii, ceea ce duce la creșterea numărului deja mare de adulți slab calificați. Deși participarea adulților la educație și formare în general (în ultimele 12 luni) este în concordanță cu media Uniunii, participarea adulților slab calificați la procesul de învățare este scăzută. La fel, deși 63 % dintre adulți aveau cel puțin competențe digitale de bază în 2023, diferențele în ceea ce privește nivelurile de competențe sunt semnificative. Ponderea cursanților înscriși în educația și formarea profesională (EFP) din ciclul secundar superior rămâne scăzută. Este esențial să se consolideze calitatea educației prin punerea accentului pe competențele de bază, prin abordarea deficitului de cadre didactice și prin acordarea de prioritate dezvoltării profesionale a cadrelor didactice pentru a răspunde mai bine nevoilor de învățare ale elevilor, sporind în același timp relevanța pentru piața forței de muncă a sistemelor de educație și formare din Malta, în strânsă cooperare cu partenerii sociali, scopul fiind îmbunătățirea rezultatelor școlare și reducerea deficitului grav de competențe și a neconcordanței între cererea și oferta de competențe.

(24) Provocarea continuă cu care se confruntă Malta este realizarea unei creșteri economice verzi, prin găsirea unui echilibru între dezvoltare și durabilitatea mediului. Tranziția verde a țării este frânată de rolul dominant al combustibililor fosili în sistemul său energetic. În 2022, ponderea energiei obținute din surse regenerabile în consumul final brut de energie al Maltei a fost de 13,4 %, una dintre cele mai scăzute din Uniune. Aceasta se situează cu mult sub cota orientativă a Maltei de 28 % din sursele regenerabile de energie, reprezentând o contribuție la obiectivul obligatoriu al Uniunii privind energia din surse regenerabile de 42,5 % până în 2030. Aproape întreaga capacitate instalată în ceea ce privește energia din surse regenerabile este constituită din energia solară terestră, care înregistrează o creștere lentă (cu 4 % în 2023). Reforma în curs prevăzută în planul național de redresare și reziliență, care impune instalații de energie solară pe anumite clădiri noi, pe lângă scurtarea termenelor de autorizare pentru

([21]) Directiva (UE) 2022/2523 a Consiliului din 14 decembrie 2022 privind asigurarea unui nivel minim global de impozitare a grupurilor de întreprinderi multinaționale și a grupurilor naționale de mari dimensiuni în Uniune (JO L 328, 22.12.2022, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2523/oj).

proiectele privind energia din surse regenerabile, ar trebui să sporească implementarea instalațiilor respective. Malta are un potențial considerabil de energie solară și eoliană offshore în zona sa economică exclusivă. Acest potențial rămâne însă nevalorificat. Capacitatea Maltei de a implementa surse regenerabile de energie îmbunătățind în același timp securitatea aprovizionării cu energie, depinde, de asemenea, de înregistrarea unor progrese în construirea celei de a doua interconexiuni de energie electrică cu Italia și în continuarea consolidării rețelei sale interne de energie electrică, inclusiv prin investiții în soluții de stocare a energiei în baterii.

(25) Reducerea congestionării traficului, precum și a emisiilor ridicate generate de transportul rutier reprezintă o prioritate-cheie pentru abordarea provocărilor în materie de sustenabilitate. Emisiile de gaze cu efect de seră generate de transportul rutier au crescut cu 23,3 % față de anul 2005. Autoturismele reprezintă 86 % din transportul de călători în Malta, iar acest procentaj este în creștere. Congestionarea traficului rămâne principala provocare în domeniul transporturilor în Malta, ceea ce afectează și competitivitatea insulei; din acest motiv, este necesară o intensificare substanțială a eforturilor. Pentru a promova transportul în comun alternativ pe mare, Malta lucrează la crearea unei rețele portuare interne de feriboturi prin modernizarea spațiilor de debarcare pentru feriboturi, cu sprijinul Fondului european de dezvoltare regională. În plus, Malta intenționează să stimuleze mobilitatea urbană multimodală durabilă prin dezvoltarea a 17,5 km de infrastructură de transport urban curat prin fondurile de coeziune, inclusiv alei pietonale și piste pentru biciclete.

(26) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, în 2024 Consiliul a recomandat statelor membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență, pentru a pune în aplicare Recomandarea pentru 2024 privind zona euro. În ceea ce privește Malta, recomandările 1, 2, 3 și 4 contribuie la punerea în aplicare a primei, a celei de a doua, a celei de a treia și a celei de a patra recomandări cuprinse în Recomandarea pentru 2024 privind zona euro,

RECOMANDĂ ca, în 2024 și în 2025, Malta să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să prezinte planul bugetar-structural pe termen mediu în timp util. În conformitate cu cerințele Pactului de stabilitate și de creștere reformat, să limiteze creșterea cheltuielilor nete ([22]) în 2025 la o rată compatibilă, printre altele, cu reducerea deficitului public către valoarea de referință de 3 % din PIB prevăzută în tratat și cu menținerea datoriei publice la un nivel prudent pe termen mediu. Să elimine treptat măsurile de sprijin de urgență în domeniul energiei până în iarna 2024/2025. Să abordeze riscurile rămase în materie de planificare fiscală agresivă, să introducă un impozit reținut la sursă pentru plățile efectuate în străinătate sau măsuri de protecție echivalente și să modifice normele privind societățile care nu sunt domiciliate în Malta.

2. Să continue punerea în aplicare rapidă și eficace a planului de redresare și reziliență, inclusiv a capitolului privind REPowerEU, asigurând finalizarea reformelor și a investițiilor până în august 2026. Să accelereze punerea în aplicare a programelor politicii de coeziune. În contextul evaluării la jumătatea perioadei a programelor respective, să continue să se concentreze asupra priorităților convenite, luând în considerare, în același timp, oportunitățile oferite de inițiativa platformei „Tehnologii strategice pentru Europa” cu scopul de a îmbunătăți competitivitatea.

3. Să consolideze calitatea și relevanța pe piața muncii a educației și formării pentru a aborda rezultatele școlare scăzute, precum și deficitul grav de competențe și neconcordanța între cererea și oferta de competențe, în special prin promovarea competențelor de bază ale elevilor și a dezvoltării profesionale a cadrelor didactice.

4. Să accelereze implementarea energiei din surse regenerabile prin proiecte la scară largă, precum și prin investiții la scară mică în producția și în consumul direct de energie. Să abordeze congestionarea traficului prin îmbunătățirea calității și a eficienței transportului public și să intensifice investițiile în infrastructura „mobilității ușoare”.

Adoptată la Luxemburg, 21 octombrie 2024.

Pentru Consiliu

Președintele

NAGY I.

([22]) Conform articolului 2 punctul 2 din Regulamentul (UE) 2024/1263, „cheltuieli nete” înseamnă cheltuielile publice, excluzând cheltuielile cu dobânzile, măsurile discreționare privind veniturile, cheltuielile aferente programelor Uniunii care sunt acoperite integral de venituri din fondurile Uniunii, cheltuielile naționale cu cofinanțarea programelor finanțate de Uniune, elementele ciclice ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj și măsurile cu caracter excepțional, precum și alte măsuri temporare.